

W tym numerze:

- *Życzenia noworoczne od PSPO* str. 1
- *Przyszłość biopaliw w UE po 2030 rok* str. 2-3
- *Wzrost światowej produkcji nasion oleistych wg USDA* str. 3
- *Wspólna polityka rolna po 2020 roku* str. 4
- *Komunikat KE w sprawie wspólnej polityki rolnej po 2020 roku* str. 5-10
- *Utrzymany status quo wobec neonikotynoidów* str. 11
- *Hartowanie ozimin* str. 11
- *Notowania* str. 12-13

Polskie Stowarzyszenie Producentów Oleju

ul. Grzybowska 2 lok. 49

00-131 Warszawa

tel.: 22 313 07 88

fax.: 22 436 39 66

e-mail: biuro@pspo.com.pl

www.pspo.com.pl

Życzenia noworoczne od PSPO

*Z okazji nadchodzącego wielkimi
krokami Nowego Roku,
Zarząd i Biuro PSPO składa
najserdeczniejsze życzenia:
zdrowia, szczęścia i wszelkiej
pomyślności*

W

2018 roku

Przyszłość biopaliw w UE po 2030 roku

Koalicja Na Rzecz Biopaliw: Rada UE przestawiła swoim stanowiskiem w sprawie REDII na nowe tory debatę dotyczącą przyszłości sektora biopaliw w Unii Europejskiej w perspektywie do 2030 roku wskazując wprost na ich istotną rolę w procesie dywersyfikacji energetycznej transportu.

18 grudnia 2017 r. Rada ds. Transportu, Telekomunikacji i Energii (TTE) Unii Europejskiej przyjęła swoje stanowisko w sprawie projektu nowej dyrektywy w sprawie promowania stosowania energii ze źródeł odnawialnych (REDII) mającej określić m.in. dalszą ścieżkę rozwoju paliw odnawialnych w transporcie po 2020 roku. Zgodnie z zatwierdzonymi przez kraje członkowskie UE konkluzjami, Rada domaga się kontynuacji dotychczasowej linii opartej na obligatoryjnym celu OZE dedykowanemu sektorowi transportu, który z obowiązującego obecnie poziomu 10% na 2020 roku ma wzrosnąć do co najmniej 14% w 2030 roku. Jednocześnie limit dla biopaliw z surowców rolnych ma pozostać w dyrektywie na poziomie 7%. Potencjalne ustanowienie go na niższym poziomie przez dany kraj UE ma z kolei stanowić opcję dla tego państwa do obniżenia celu OZE w transporcie, co wprost podkreśla rolę, jaką odgrywają one w ograniczeniu zużycia ropy naftowej.

„Polskie Stowarzyszenie Producentów Oleju oraz cała Koalicja Na Rzecz Biopaliw z ogromną satysfakcją przyjmuje fakt, że Rada UE wskazuje w swoim stanowisku na kwestie dla nas zasadnicze, jeśli chodzi o nową dyrektywę tj. konieczność kontynuacji dotychczasowej drogi rozwoju paliw odnawialnych używanych w transporcie w oparciu o obowiązkowy cel dedykowany temu sektorowi i solidnych fundamentach, jaki zapewniają zrównoważone biopaliwa produkowane z surowców rolnych. Utrzymanie, de facto podjętej już 2015 roku, decyzji krajów UE w zakresie 7% limitu dla tzw. biopaliw konwencjonalnych to krok w dobrą stronę, zarówno dla rolnictwa i rozwoju obszarów wiejskich jak i europejskiego przemysłu olejarskiego” – powiedział

KOALICJA na rzecz BIOPALIW

Mariusz Szeliga, Prezes Zarządu Polskiego Stowarzyszenia Producentów Oleju.

„Cieszymy się, że pozycja negocjacyjna Rady UE, z jaką wejdzie ta instytucja do dalszych rozmów o przyszłości dyrektywy REDII z Komisją i Parlamentem Europejskim, istotnie przybliży jej projekt do kształtu wychodzącego naprzeciw potrzebom rolnictwa i znacznej części zaangażowanego w biopaliwa przemysłu rolno-spożywczego. Tym niemniej widzimy oczywiście nadal potrzebę dalszych usprawnień tej propozycji. Jednym z takich elementów jest z pewnością możliwość obniżenia generalnego celu dla energii odnawialnej w transporcie, wówczas gdy dany kraj zdecyduje o ustanowieniu limitu dla biopaliw z surowców rolnych poniżej 7%. Może to bowiem powodować istotne zróżnicowanie na unijnym rynku i wprowadzać niepewność w zakresie inwestycji.” – ocenił Radosław Stasiuk, Członek Zarządu Krajowej Izby Biopaliw i Wiceprezes PSPO.

„Generalne podejście Rady UE do biopaliw z perspektywy przyjętego stanowiska z pewnością powinno cieszyć, w szczególności, że pokazuje ono jak ważną rolę mają w kolejnej dekadzie do odegrania biopaliwa. **Bardzo ambitny 3% cel na 2030 rok dla biopaliw zaawansowanych spłaszcza niestety w potencjalnym końcowym efekcie faktycznym propozycja pozostawienia mechanizmu ich podwójnego naliczania, podobnie jak aż 5-krotne naliczanie udziału odnawialnej energii elektrycznej używanej w transporcie drogowym. Dyrektywa nie powinna bowiem doprowadzać do „papierowego” wykazywania realizacji celu 14%, który z kolei może ulegać modyfikacjom w zależności od podejścia do biopaliw konwencjonalnych.**

Ciąg dalszy na następnej stronie

Przyszłość biopaliw w UE po 2030 roku

Kolejną kwestią do dalszej analizy jest swoistego rodzaju powrót do rozważań związanych z potencjalnym zróżnicowaniem biopaliw ze względu na emisję

związane ze zjawiskiem tzw. pośredniej zmiany użytkowania gruntów (tzw. ILUC) – powiedział Adam Stępień, Dyrektor Generalny Polskiego Stowarzyszenia Producentów Oleju oraz Krajowej Izby Biopaliw. „Wszelkie rozwiązania dotyczące „ILUC” oparte na modelach matematycznych, w tym tego zastosowanego w obecnej dyrektywie, w założeniu traktujące w ten sam sposób pod względem emisji surowce rolne w podziale na grupy, a nie ze względu na pochodzenie bezpośrednio związane z gospodarką rolną i sposobem zarządzania gruntami, są nieadekwatne do realiów europejskiego rolnictwa. W ekstremalnych przypadkach doprowadza to bowiem do kuriozalnej sytuacji, w której np. polskiemu rzepakowi zostanie przypisana dodatkowa emisja w takiej samej wysokości jak dla importowanego oleju palmowego.

Dlatego wychodząc naprzeciw dobrym, wydaje się, intencjom Rady ukierunkowanym na ograniczenie udziału „złych” biopaliw, Koalicja Na Rzecz Biopaliw proponuje zdefiniowanie w dyrektywie „wysoce zrównoważonych biopaliw z surowców rolnych”, które gwarantowałyby osiągnięcie oczekiwanego od biopaliw efektu środowiskowego, jak i zapewniały dodatkową wartość dodaną z ich produkcji w postaci pasz wysokobiałkowych. Takie rozwiązanie postuluje choćby Komisja Rolnictwa i Rozwoju Wsi Parlamentu Europejskiego, którego ostateczne stanowisko dotyczące projektu dyrektywy mamy poznać już w styczniu” – podsumował Juliusz Młodecki, Prezes Krajowego Zrzeszenia Producentów Rzepaku i Roślin Białkowych.

Koalicja Na Rzecz Biopaliw jest platformą organizacji branżowych inicjującą działania w imieniu i na rzecz krajowego łańcucha wytwórczego biokomponentów i biopaliw ciekłych współtworzoną obecnie przez Krajowe Zrzeszenie Producentów Rzepaku i Roślin Białkowych, Polskie Stowarzyszenie Producentów Oleju, Krajową Izbę Biopaliw, Związek Gorzelni Polskich oraz Krajową Radę Gorzelnictwa i Produkcji Biopaliw.

Źródło: PSPO za Koalicja na Rzecz Biopaliw

Wzrost światowej produkcji nasion oleistych wg USDA

Najnowsza grudniowa prognoza amerykańskiego ministerstwa rolnictwa (USDA) światowej produkcji nasion oleistych w sezonie 2017/2018 jest wyższa o 0,7 mln ton od listopadowej i wynosi 579,5 mln ton. **Większa ma być produkcja rzepaku o 0,8 mln ton niż prognozowana przed miesiącem i ma wynosić 72,9 mln ton. Mniejsza produkcja ma być w Australii i Indiach, a o 1,6 mln ton większa w Kanadzie.** Prognoza produkcji nasion słonecznika jest mniejsza dla Argentyny i Rosji, a większa dla UE. Światowa produkcja soi w sezonie 2017/2018 prognozowana

jest na 348,5 mln ton (w listopadzie 349 mln ton), a w sezonie 2016/2017 wynosiła 351,4 mln ton. Światowy eksport nasion roślin oleistych szacowany jest na 176,3 mln ton (o 0,5 mln ton więcej niż w listopadzie). Mniejszy eksport soi spodziewany jest dla USA i Kanady, a nasion słonecznika dla Argentyny. **Światowe zapasy końcowe nasion roślin oleistych w sezonie 2017/2018 szacowane są na 98,3 mln ton.** Niższe są zapasy soi w Ameryce Południowej, a wyższe w USA, Kanadzie i UE.

Źródło: PSPO za Farmer.pl

Wspólna polityka rolna po 2020 roku

Rolnictwo to sektor, który odniósł olbrzymi sukces – Unia jest wielkim eksporterem produktów rolno-spożywczych – tak o europejskim rolnictwie mówił w piątek 1 grudnia Jerzy Plewa. Dyrektor Generalny ds. Rolnictwa i Rozwoju Obszarów Wiejskich Komisji Europejskiej (DG AGRI) zaprezentował w Warszawie założenia komunikatu KE na temat przyszłości rolnictwa i produkcji żywności w UE po 2020 roku.

Celem seminarium, zorganizowanego przez Przedstawicielstwo KE w Polsce, było zapoznanie przedstawicieli administracji rządowej, sektora rolnego, reprezentantów agencji i związków rolnych z propozycjami Komisji Europejskiej w zakresie kształtowania Wspólnej Polityki Rolnej. W spotkaniu wzięli również udział m.in. minister rolnictwa Krzysztof Jurgiel, byli szefowie tego resortu, naukowcy i dziennikarze.

Jerzy Plewa podkreślał, że choć Komunikat w sprawie wspólnej polityki rolnej po 2020 nie jest aktem prawnym, to jest bardzo ważnym dokumentem koncepcyjnym, który prezentuje założenia przyszłej Wspólnej Polityki Rolnej. Jej nowa koncepcja została w dużej mierze oparta o wyniki konsultacji społecznych prowadzonych we wszystkich państwach członkowskich (ponad 320 tys. respondentów). - *To były największe konsultacje w historii UE, co pokazuje, jak duże jest zainteresowanie przyszłością WPR i jak ważny jest to temat – zaznaczał Plewa.*

Trwająca obecnie w UE dyskusja o przyszłości wspólnoty w znacznym stopniu dotyczy rolnictwa. - **To sektor, który odniósł olbrzymi sukces – Unia jest wielkim eksporterem produktów rolno-spożywczych. Nie oznacza to jednak, że nie może być lepiej – podkreślał dyrektor. - Trzeba też zauważać aktualne wyzwania, z którymi rolnictwo także musi się zmierzyć. To z jednej strony Brexit czy migracje, a z drugiej kwestie zasobów naturalnych i zmian klimatycznych oraz konieczność realizacji celów zrównoważonego rozwoju, w których rolnictwo odgrywa kluczową rolę.**

Jak mówił Jerzy Plewa, jednym z głównych wniosków wynikających z konsultacji i uwzględnionych w Komunikacie jest konieczność uproszczenia Wspólnej Polityki Rolnej. - *Komunikat wprowadza istotną zmianę polegającą na tym, że większa odpowiedzialność zostanie przeniesiona na państwa członkowskie, które w większym stopniu będą określać cele i sposoby realizacji WPR. W Komunikacie mowa jest także m.in. o konieczności utrzymania rynkowego charakteru rolnictwa, wzmocnieniu ochrony środowiska i działań w dziedzinie klimatu, wzmocnieniu struktury społeczno-gospodarczej obszarów wiejskich i wydajności opartej na wiedzy i innowacjach.*

Dyrektor podkreślał, że Komunikat nie przesądza o wysokości budżetu unijnego, jaki po 2020 roku będzie przeznaczony na rolnictwo. Ta decyzja zapadnie w ramach negocjacji nad wieloletnimi ramami finansowymi, które zostaną zaprezentowane w maju 2018 roku.

Źródło:
Przedstawicielstwo
Komisji Europejskiej
Polsce

Komunikat KE w sprawie wspólnej polityki rolnej po 2020 r.

Dlaczego potrzebujemy nowej reformy?

Wspólna polityka rolna (WPR) jest jedną z najstarszych polityk Unii Europejskiej (UE). Jej pierwotne cele – zabezpieczenie dostaw wysokiej jakości bezpiecznej żywności po przystępnych cenach przy jednoczesnym wspieraniu europejskich rolników – zostały z powodzeniem zrealizowane. Od 1962 r. WPR przeszła szereg reform, a jej aktualizacje sprawiły, że wciąż ma sens. Sytuacja na świecie szybko się zmienia, podobnie jak wyzwania stojące zarówno przed rolnikami, jak i przed całym społeczeństwem. Wobec zmiany klimatu, niestabilności cen, niepewnej sytuacji politycznej i gospodarczej oraz rosnącego znaczenia handlu światowego rolnicy muszą każdego dnia uczyć się funkcjonować w zmieniającym się środowisku. Obowiązkiem prawodawców jest pomaganie im w radzeniu sobie z tymi zmianami oraz zapewnianie jednoznaczności i prostoty przepisów w perspektywie średnio- i długoterminowej.

Europejska polityka rolna uczyniła z UE potęgę rolno-spożywczą: UE jest największym światowym eksporterem produktów rolno-spożywczych, a jej dziedzictwo kulinarne, produkty spożywcze i umiejętności producentów cieszą się niezrównaną renomą. UE nie może jednak spocząć na laurach: sukces nie oznacza, że wszystko idzie doskonale.

WPR musi nadać impuls do przejścia na bardziej zrównoważone rolnictwo. WPR powinna przyczynić się do zwiększenia odporności sektora w trudnych czasach, wspierać dochody rolników i rentowność ich działalności. WPR musi w pełni korzystać z innowacji cyfrowych, które mogą: ułatwiać codzienną pracę rolników, ograniczyć biurokrację i sprzyjać tak potrzebnej w tym sektorze wymianie pokoleń. WPR powinna doprowadzić do wzmocnienia unijnych obszarów wiejskich, które stanowią źródło naszych europejskich tradycji i modelu gospodarstwa rodzinnego.

Opublikowany komunikat nadaje kierunek do realizacji tych celów i sprostania pojawiającym się

wyzwaniom w oparciu o mniej nakazowe podejście i większą pomocniczość na poziomie państw członkowskich. Wszystko to ma na celu zbliżenie WPR do tych, którzy realizują ją w terenie.

Jak można dyskutować o zmianach polityki, nie znając budżetu i przyszłych wieloletnich ram finansowych (WRF)?

Pieniądże są środkiem prowadzącym do celu. W komunikacie rozważa się, jak WPR może doprowadzić do jak największych korzyści przy jak najniższych kosztach. To teraz musimy zastanowić się nad celami tej polityki i jej przyszłą strukturą. Pozwoli to ukierunkować debatę, bez uszczerbku dla wniosku Komisji dotyczącego kolejnych wieloletnich ram finansowych (WRF), spodziewanego w maju 2018 r.

Dlaczego w komunikacie nie omówiono szczegółowo niektórych kwestii?

W komunikacie zwrócono uwagę na stojące przed nami wyzwania i możliwości, przedstawiono kierunki i określono możliwości dalszego działania, które należy rozważyć. W najbliższych miesiącach potrzebna jest szerzej zakrojona debata i dalsza praca, aby dokonać postępów w realizacji nakreślonych kierunków i dopracować koncepcje. Według tej samej logiki, na podstawie której w komunikacie zalecono mniej nakazowe podejście i zwiększenie pomocniczości, Komisja pragnie kontynuować debatę na temat praktycznych rozwiązań z szerokim gronem zainteresowanych stron i współprawodawców.

Jakie są kolejne kroki?

W nadchodzących miesiącach dyskusje oraz praca nad konkretnymi celami i przyszłą strukturą polityki w tej dziedzinie będą szły w parze z opracowywaniem kolejnych wieloletnich ram finansowych. Przyjmie to w szczególności formę oceny skutków różnych wariantów, realizowanej z wykorzystaniem informacji zebranych od zainteresowanych stron i obywateli (np. konsultacji publicznych przeprowadzonych w 2017 r.,

Foto: Instytut Żywności i Żywienia

Komunikat KE w sprawie wspólnej polityki rolnej po 2020 r.

wniosków z programu sprawności i wydajności regulacyjnej, konferencji „Cork 2.0 – WPR: Wyraż swoją opinię”) i obejmie intensyfikację gromadzenia i przetwarzania informacji. Wnioski legislacyjne w sprawie przyszłej WPR są spodziewane przed latem 2018 r., po majowym wniosku Komisji dotyczącym kolejnych WRF.

W jaki sposób przyszła WPR będzie prostsza dla rolników i organów administracji państw członkowskich?

Komu chce się mierzyć żywo płoty, bo „Bruksela każe”? Dlaczego włoski rolnik miałby przestrzegać takich samych wymogów w zakresie ochrony środowiska jak fiński, choć uprawiają rolę w bardzo różnych warunkach?

Przyszła WPR określi wspólne cele oraz zestaw środków pozwalających je osiągnąć. Państwa członkowskie będą mogły wybierać z tego wspólnego zestawu środków, na poziomie krajowym lub regionalnym, najodpowiedniejsze dla nich opcje do osiągnięcia celów wyznaczonych na szczeblu UE.

Przejęcie od podejścia uniwersalnego do uwzględniania indywidualnych potrzeb oznacza, że wymogi unijne zostaną ograniczone do minimum. Faktyczne potrzeby w terenie będą oceniane przez państwa członkowskie i włączane przez nie do zatwierdzanego na poziomie UE planu strategicznego WPR. Naszym celem jest zawarcie z rolnikami i mieszkańcami obszarów wiejskich paktu zaufania.

Oczywiście również rozwój usług doradczych dla rolników i kompletne wdrożenie geoprzestrzennych wniosków o pomoc będą kolejnym krokiem upraszczającym składanie wniosków o pomoc i wdrażanie środków inwestycyjnych.

W jaki sposób to nowe podejście będzie funkcjonowało w praktyce?

Unia powinna określić podstawowe parametry strategiczne w oparciu o cele WPR, zobowiązania traktatowe UE, lecz także na przykład już uzgodnione cele i wartości docelowe dotyczące środowiska, zmiany klimatu (COP 21) i szereg celów

zrównoważonego rozwoju.

Każde państwo członkowskie powinno ustanowić „plan strategiczny WPR”,

obejmujący interwencje w ramach obu filarów: filara I i filara II. Plan ten będzie tak ukierunkowywać interwencję w ramach WPR, aby zmaksymalizować jej wkład w realizację celów UE i lepiej uwzględniać lokalne warunki i potrzeby w odniesieniu do tych celów. Jednocześnie państwa członkowskie będą miały więcej do powiedzenia przy opracowywaniu ram zgodności i kontroli mających zastosowanie do beneficjentów (w tym kontroli i kar). Te plany strategiczne nie będą opracowywane w oderwaniu od siebie, lecz w ramach ustrukturyzowanego procesu, a Komisja będzie je oceniać i zatwierdzać. Pozwoli to zmaksymalizować wkład WPR w realizację priorytetów i celów UE oraz państw członkowskich w zakresie klimatu i energii. Zwiększy to również wartość dodaną UE i umożliwi dalsze funkcjonowanie rynku wewnętrznego produktów rolnych.

Państwa członkowskie będą ponosić większą odpowiedzialność i w większym stopniu odpowiadać za określanie celów i sposób ich realizacji, jednak w ramach tego nowego podejścia nadal będą zapewniane równe warunki działania i ochrona przyrody oraz utrzymane zostaną oba filary tej polityki.

Czy to pierwszy krok do renacjonalizacji WPR?

Wartość dodana UE nigdy nie była kwestionowana i WPR pozostaje jedną z najważniejszych polityk UE. Jest oczywiste, że nie ma rozwiązań uniwersalnych. Jakie są lokalne realia? W jakich konkretnych okolicznościach funkcjonują rolnicy? Chodzi tu o dostrzeżenie różnorodności rolnictwa, potencjału produkcji rolnej, różnych uwarunkowań klimatycznych, środowiskowych i społeczno-gospodarczych w całej UE. Chodzi o akceptację świadomości naszej różnorodności, zamiast prób

Komunikat KE w sprawie wspólnej polityki rolnej po 2020 r.

narzucenia jednego modelu. Opinie zgromadzone dzięki ogólnounijnym internetowym konsultacjom publicznym od lutego do maja 2017 r. zdecydowanie świadczą o wartości dodanej zarządzania polityką rolną na poziomie Unii, jako że zapewnia to równe warunki działania na jednolitym rynku. Tylko przy wspólnym podejściu rolnictwo europejskie może skuteczniej reagować na wspólne wyzwania, takie jak potrzeba ochrony środowiska czy działania w dziedzinie klimatu. Ponadto często wymieniana była konieczność utrzymania spójności gospodarczej, społecznej i terytorialnej w całej UE, jak również potrzeba stworzenia wspólnych ram wymiany najlepszych praktyk. W prawdzie szczegółowe kwestie dotyczące wdrażania środków zostaną uzgodnione na szczeblu krajowym/regionalnym, ale UE zagwarantuje dobrze skonstruowane ramy regulacyjne i budżetowe, umożliwiające osiągnięcie naszych wspólnych celów za pomocą wspólnych instrumentów, zgodnie z Traktatami UE, oraz wypełnienie międzynarodowych zobowiązań UE w zakresie klimatu i zrównoważonego rozwoju.

Dlaczego WPR jest istotna z punktu widzenia ochrony środowiska?

Obszary rolnicze zajmują niemal połowę powierzchni lądowej UE i na całej tej powierzchni działalność rolnicza jest bardzo ściśle powiązana ze środowiskiem. Z jednej strony rolnictwo uzależnione jest od różnych zasobów naturalnych (gleby, wody, powietrza, różnorodności biologicznej) i w dużym stopniu od warunków klimatycznych, z drugiej natomiast – rolnictwo kształtuje otoczenie – nie tylko poprzez wykorzystanie zasobów naturalnych, lecz także kształtowanie i utrzymywanie krajobrazów, które są przejawem europejskiej różnorodności i miejscami występowania ważnych siedlisk dzięki fauny i flory.

WPR ma do odegrania ważną rolę w doprowadzeniu do tego, by związki rolnictwa ze środowiskiem i klimatem były jak najbardziej wzajemnie korzystne. W niektórych przypadkach stanowi też narzędzie

wsparcia przedsiębiorstw prowadzących działalność pozarolniczą, które mogą mieć wpływ na środowisko, np. w sektorze leśnictwa i innych części biogospodarki.

Przyszła WPR powinna promować i wspierać rolnictwo przyjazne klimatowi, a zrównoważony rozwój powinien być jej głównym priorytetem i podstawą działań.

W jaki sposób przyszła WPR będzie wspierać rolników w ochronie środowiska?

Podstawowym założeniem jest, że rolnicy otrzymujący wsparcie dochodu w ramach WPR będą zobowiązani do stosowania różnych praktyk korzystnych dla klimatu i środowiska. Państwa członkowskie określą szczegółowe warunki – zgodnie z potrzebą osiągnięcia celów na szczeblu UE, ale także z uwzględnieniem uwarunkowań krajowych, regionalnych i lokalnych. System ten będzie opierał się na mocnych stronach obecnej WPR, ale odpowiadające mu prawodawstwo UE będzie prostsze i złożone z mniejszej liczby zasad.

Działania przyjazne dla środowiska, które wykraczają poza ten podstawowy poziom dobrych praktyk, będą wspierane poprzez dobrowolne programy dla rolników – na stosunkowo podstawowym poziomie – oraz przez bardziej zaawansowane systemy. Również w tym zakresie państwa członkowskie będą odpowiedzialne za opracowanie programów w taki sposób, aby spełnić unijne cele, dostosowując środki do warunków krajowych, regionalnych i lokalnych.

WPR będzie także kładła duży nacisk na uwolnienie potencjału badań naukowych, innowacji, szkoleń i doradztwa w celu poprawy skuteczności działań na rzecz środowiska i klimatu, w tym poprzez bardziej efektywne gospodarowanie zasobami.

Jak można zapewnić równe warunki działania rolnikom, jeżeli to państwa członkowskie będą odpowiadać za zobowiązania środowiskowe? Czy powstanie 28 różnych systemów?

Dzisiejszy komunikat stanowi istotny krok w realizacji WPR. Komisja będzie przestrzegać zasady

Komunikat KE w sprawie wspólnej polityki rolnej po 2020 r.

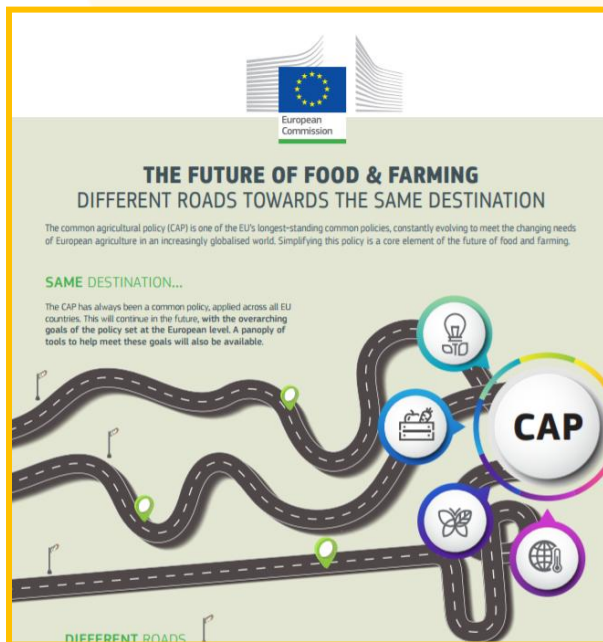
pomocniczości i dążyć do uproszczenia, a jej kontrola nad krajowymi/regionalnymi planami pozwoli uniknąć oczywistych błędów przy podejmowaniu decyzji i wdrażania rozwiązań nieprzystających do celów w zakresie skuteczności działania i podstawowych wymogów UE. Komisja będzie oceniać i zatwierdzać krajowe/regionalne plany strategiczne w taki sposób, aby zmaksymalizować wkład WPR w realizację celów i priorytetów UE i państw członkowskich w dziedzinie klimatu i energii. Takie działania mają istotne znaczenie w zapewnianiu we wszystkich państwach członkowskich wspólnego podejścia do realizacji celów związanych ze środowiskiem i zmianą klimatu. Pod tym względem jedynym realnym wariantem strategicznym są zwiększone ambicje.

Komisja zachowa ponadto swoją kluczową rolę strażniczki Traktatów i instytucji ponoszącej ostateczną odpowiedzialność za zarządzanie budżetem UE, natomiast w ramach procesu kontroli krajowych/regionalnych planów, będzie uważać na to, by unikać nadmiernej regulacji.

Czy utrzymane zostaną dwa filary (płatności bezpośrednie / środki rynkowe oraz rozwój obszarów wiejskich)?

Te dwa filary to dwa uzupełniające się aspekty wspólnej polityki rolnej, które powinny zostać utrzymane. Wyrażają one podział działań WPR na dwa zasadnicze rodzaje interwencji. Pierwszy filar służy wsparciu rolników w rozliczeniu rocznym w formie płatności bezpośrednich i środków rynkowych, uzależnionych od przestrzegania podstawowych zasad i celów środowiskowych. Drugi filar stanowi wieloletnie i elastyczne narzędzie inwestowania, dostosowane do warunków lokalnych każdego państwa członkowskiego i służy w szczególności wspieraniu projektów długoterminowych.

W jaki sposób zagwarantujemy, by w przyszłości WPR była sprawiedliwsza, a małe i średnie gospodarstwa otrzymywały potrzebne wsparcie?

W 2015 r., tj. w pierwszym roku wdrażania ostatniej reformy WPR, 20 proc. rolników otrzymało około 80 proc. płatności bezpośrednich. Budzi to w ramach debaty publicznej zrozumiałe wątpliwości, co do efektywności ekonomicznej oraz sprawiedliwości społecznej. W praktyce jest to wynikiem koncentracji gruntów oraz charakteru wsparcia, które jest w dużym stopniu uzależnione od powierzchni gruntów rolnych. Ponadto ponad połowa beneficjentów to bardzo małe gospodarstwa, a większość płatności (72 proc. w 2015 r.) trafia do profesjonalnych (rodzinnych) gospodarstw rolnych średniej wielkości (od 5 do 250 ha), które zarządzają większością gruntów rolnych (71 proc.), w związku z czym są w Unii głównymi podmiotami odpowiedzialnymi za dostarczanie dóbr publicznych i korzyści dla środowiska. Niezależnie od tego Komisja jest zobowiązana do badania sposobów skuteczniejszego ukierunkowywania płatności bezpośrednich oraz zapewnienia sprawiedliwego i lepiej ukierunkowanego wsparcia dochodów rolników w całej UE,

Komunikat KE w sprawie wspólnej polityki rolnej po 2020 r.

jak podkreślono w *dokumencie otwierającym debatę na temat przyszłości finansów UE*. Należy dokładniej zbadać następujące możliwości (wykaz otwarty): wprowadzenie obowiązkowego górnego limitu płatności bezpośrednich, z uwzględnieniem kwestii zatrudnienia w celu uniknięcia negatywnego wpływu na miejsca pracy;

możliwość wprowadzenia również płatności degresywnych jako sposobu ograniczenia wsparcia dla większych gospodarstw; położenie większego nacisku na płatność redystrybucyjną, aby móc zapewniać ukierunkowane wsparcie, np. dla małych i średnich gospodarstw; zapewnienie wsparcia prawdziwym rolnikom i zwrócenie szczególnej uwagi na tych, dla których działalność rolnicza stanowi podstawowe źródło utrzymania.

Czy rolnicy będą traktowani jednakowo w całej UE?

WPR ma zapewnić, by wsparcie trafiało do prawdziwych rolników, koncentrując się na tych, dla których działalność rolnicza stanowi podstawowe źródło utrzymania, ale jednocześnie musi odgrywać tę rolę zgodnie z zasadą równości między państwami dużymi i małymi, Wschodem i Zachodem, Północą i Południem, jak przypomniał w swym w orędziu o stanie Unii z 2017 r. przewodniczący Juncker.

W tym sensie należy dążyć do zmniejszenia różnic między państwami członkowskimi pod względem wsparcia w ramach WPR. Nawet jeśli uznać istniejące w UE duże zróżnicowanie względnych kosztów pracy i gruntów oraz różny potencjał w zakresie działalności rolniczej, wyzwania, z jakimi muszą się mierzyć wszyscy rolnicy w UE, są podobne w odniesieniu do niestabilności rynku, środowiska i klimatu.

Co można zrobić w ramach WPR by wesprzeć dobrobyt na obszarach wiejskich?

WPR ma wpływ nie tylko na sektor rolnictwa, ale przyczynia się też do wzmocnienia lokalnej gospodarki obszarów wiejskich i poprawy dobrobytu na obszarach wiejskich. Fundusze na rzecz rozwoju

obszarów wiejskich mogą np. wspierać rzemieślników przy rozpoczynaniu działalności. Nowe miejsca pracy i możliwości wzrostu gospodarczego mogą pojawić się na obszarach wiejskich dzięki wspieraniu nowych łańcuchów wartości, takich jak: czysta energia, wschodzący sektor biogospodarki, gospodarka o obiegu zamkniętym i ekoturystyka, inwestycje w infrastrukturę fizyczną i kapitał ludzki, w tym w kształcenie zawodowe, programy mające na celu rozwijanie nowych umiejętności, wysokiej jakości kształcenie i łączność. Nowy koncept „inteligentnych wsi” pomoże społecznościom w rozwiązywaniu problemów związanych z niewydolnością infrastruktury i niewielkimi możliwościami zatrudnienia.

W jaki sposób Komisja wspiera podejmowanie działalności przez młodych rolników oraz wymianę pokoleń w sektorze?

Wymiana pokoleń powinna stać się priorytetem w nowych ramach polityki, przy czym państwa członkowskie mają najlepsze możliwości stymulowania wymiany pokoleń dzięki swoim uprawnieniom w zakresie regulacji dotyczących: gruntów, podatków, prawa spadkowego lub planowania przestrzennego. WPR powinna zapewniać państwom członkowskim swobodę w opracowywaniu programów „skrojonych na miarę”, tj. odpowiadających na konkretne potrzeby młodych rolników.

Plany strategiczne WPR mogłyby uwzględniać wspieranie rozwoju umiejętności, przekazywania wiedzy, innowacji, rozwoju działalności oraz wsparcie inwestycyjne. WPR powinna też pomóc łagodzić to ryzyko w pierwszych latach po rozpoczęciu działalności rolniczej, zapewniając ogólnounijny system wspierania podejmowania działalności po raz pierwszy. Należy ułatwić dostęp do instrumentów finansowych w celu wspierania inwestycji w gospodarstwa i kapitału obrotowego, a także lepiej dostosować ten dostęp do potrzeb

Komunikat KE w sprawie wspólnej polityki rolnej po 2020 r.

inwestycyjnych nowych podmiotów oraz ich wyższego profilu ryzyka. Wsparcie nowego pokolenia rolników można połączyć z odpowiednimi zachętami do zaprzestania działalności rolniczej dla starszego pokolenia i do przekazywania wiedzy między pokoleniami, a także ze zwiększeniem możliwości w zakresie obrotu ziemią i ułatwieniem planowania sukcesji gruntów.

Dlaczego WPR ma wspierać innowację? Czym jest to podyktowane?

Rolnictwo i obszary wiejskie stoją w obliczu szeregu wyzwań, które wymagają innowacyjnych rozwiązań. Potrzebujemy więcej innowacji i lepszego doradztwa. Zaangażowanie obywateli w badania i innowacje jest konieczne, by sprostać zapotrzebowaniu obszarów wiejskich na innowacje cyfrowe oraz lepszy dostęp do internetu i nowych technologii.

Na przykład czujniki mogłyby szybciej wykrywać pogorszenie się stanu zdrowia zwierząt, co pozwoliłoby zmniejszyć koszty leczenia. Dostęp do informacji na temat intensywności światła słonecznego, wilgotności gleby, rynków i zarządzania pogłowiem w czasie rzeczywistym pozwala rolnikom szybciej podejmować trafne decyzje.

W zakresie badań i innowacji warto współpracować na szczeblu UE. Dzięki uczeniu się od siebie nawzajem w różnych częściach UE uzyskamy lepszy poziom wiedzy i szybciej wprowadzimy innowacje.

Jakiego wsparcia mogą oczekiwać rolnicy od przyszłej WPR w obliczu niestabilności rynku i w przypadku kryzysu rynkowego?

Rolnicy borykają się z wysokim ryzykiem i presją na dochody zarówno w obliczu kryzysów sanitarnych lub fitosanitarnych, jak i w wyniku zjawisk związanych ze zmianą klimatu. Komisja zawsze była i będzie po stronie rolników, o czym świadczą ostatnie dwa pakiety solidarności, każdy o wartości 500 mln EUR, ale wzrastająca częstotliwość zagrożeń wymaga bardziej systematycznego podejścia.

Sektor rolny potrzebuje odpowiednich ram zarządzania ryzykiem, łączących wsparcie na

Wspólna polityka rolna po 2020 r. ma zapewnić:

- większą odporność rynkową,
- bardziej zrównoważoną produkcję rolną,
- wsparcie zmian pokoleniowych.

poziomie UE z krajowymi narzędziami państw członkowskich i instrumentami sektora prywatnego. Na przykład możliwość utworzenia sektorowego narzędzia stabilizacji dochodów, w ramach którego niższe progi strat umożliwiłyby uzyskanie odszkodowania, zwiększyłaby jego atrakcyjność zarówno dla rolników, jak i administracji. Jednocześnie potrzebna jest dokładna ocena, czy należy wprowadzić nowe narzędzia lub rodzaje wsparcia. W związku z tym trzeba rozwijać współpracę między rolnikami i podmiotami łańcucha żywnościowego, w tym wzajemne wsparcie i usługi zintegrowane na potrzeby podziału ryzyka.

Co wyniknie ze stworzenia unijnej platformy współpracy w zakresie zarządzania ryzykiem?

W ostatnich latach jedną z głównych przeszkód utrudniających upowszechnienie instrumentów zarządzania ryzykiem była ograniczona wiedza rolników i innych zainteresowanych stron na temat dostępnych narzędzi oraz ich brak doświadczenia w ich wdrażaniu. Unijna platforma współpracy w zakresie zarządzania ryzykiem będzie platformą dostępną dla wszystkich zaangażowanych podmiotów, od rolników i organów publicznych po instytuty badawcze i podmioty sektora prywatnego (np. firmy ubezpieczeniowe), umożliwiającą wymianę wiedzy i najlepszych praktyk. W stosownych przypadkach Komisja będzie pełnić funkcję pośrednika, zajmie się też stworzeniem platformy na specjalnej stronie internetowej.

Źródło: PSPO za KE

Utrzymany status quo wobec neonikotynoidów

Wprowadzenie całkowitego zakazu dla neonikotynoidów bez udowodnienia ich wpływu na układ hormonalny organizmów zwierzęcy byłoby nieuzasadnione. Pozostajemy w tym samym punkcie, który nie jest korzystny dla rolnictwa.

Przypominamy, że cztery lata temu UE ograniczyła stosowanie neonikotynoidów. W grudniu br. Stały Komitet ds. Roślin, Zwierząt, Żywności i Pasz (PAFF) rozważał jeszcze dalsze ograniczenia. Panowały zakusy o wprowadzenie całkowitego zakazu stosowania neonikotynoidów w uprawach polowych.

- Komisja Europejska jako jedną z przyczyn propozycji zakazu wskazała ryzyko dla pszczół, co jest niewystarczające i w praktyce spowodowałoby daleko idące ograniczenia dla większości obecnie wykorzystywanych środków ochrony roślin. By taki zakaz mógł być wprowadzony, należy wykazać wpływ neonikotynoidów na układ hormonalny ludzi i zwierząt. Jednak dotychczas nie ma opracowanych i ustalonych kryteriów oceny wpływu na układ hormonalny – powiedział w rozmowie z redakcją portali Farmer.pl prof. Marek Mrówczyński, kierownik Zakładu Entomologii Instytutu Ochrony Roślin – Państwowego Instytutu Badawczego.

Wprowadzenie całkowitego zakazu dla

neonikotynoidów bez udowodnienia ich wpływu na układ hormonalny organizmów zwierzęcy byłoby nieuzasadnione. Dlatego w związku z brakiem unijnych kryteriów w tym zakresie, PAFF odroczył decyzję na rok utrzymując status quo neonikotynoidów. Mało prawdopodobne, aby w tym czasie ustalono kryteria oceny wpływu neonikotynoidów na zwierzęcy układ hormonalny.

W związku z tym pozostajemy w tym samym punkcie, który nie jest korzystny dla rolnictwa. Obecny zakaz dla neonikotynoidów wymusza większą liczbę zabiegów chemicznego opryskiwania przeciwko szkodnikom, co zwiększa koszty produkcji i mija się z wizją rolnictwa zrównoważonego.

Na skutek wprowadzonych ograniczeń względem neonikotynoidów rzepaki są uszkodzane przez coraz liczniej występującą śmietkę kapuścianą. Brakuje rozwiązań alternatywnych (preparatów), które zastąpiłyby swoim działaniem neonikotynoidy. Wprowadzenie w naszym kraju jednej krótko działającej zaprawy nie rozwiązuje problemu szkodników. Niektóre kraje dbając o konkurencyjność swojej produkcji, dla jej ochrony i utrzymania, wprowadzają czasowe zezwolenie na stosowanie zapraw neonikotynoidowych w rzepaku.

Źródło: PSPO za Farmer.pl

Hartowanie ozimin

Stopniowe spadki temperatur i przymrozki hartują oziminy i przygotowują je na nadejście silniejszych mrozów. Ale czy rośliny dostatecznie przygotowały się do spoczynku zimowego? Sytuacja na polach jest bardzo różna. Najgorzej jest tam gdzie na skutek nadmiernych opadów powstały wymoknięcia. W strefach tych, stagnująca tam zbyt długo woda spowodowała już wygnicie roślin lub rośliny są na tyle osłabione, że nie roszą na przeżycie zimy.

Słabo wyglądają plantacje rzepaku ozimego z siewów opóźnionych (siew z początku września). Jesień nie pozwoliła na nadrobienie zaległości i dostateczne przygotowanie roślin do zimy. W warunkach Polski centralnej rzepak wykształcił 5-7 liści i bardzo cienki

korzeń (<5mm). Takie rośliny będą szczególnie narażone na wysmalanie podczas ewentualnych silnych mrozów. Na szczęście proces hartowania zachodził stopniowo, a obecna pogoda sprzyja dalszemu hartowaniu. W sokach komórkowych rośliny gromadzą cukry i substancje białkowe, które obniżają punkt zamarzania soku komórkowego. Im roślina przed zimą zgromadzi więcej substancji zapasowych oraz przejdzie stopniowy i długi proces hartowania tym bardziej będzie odporna na wysokie spadki temperatur. Długość okresu hartowania uzależniona jest od warunków pogodowych (temperatura) oraz gatunku i odmiany.

Źródło: PSPO za Farmer.pl

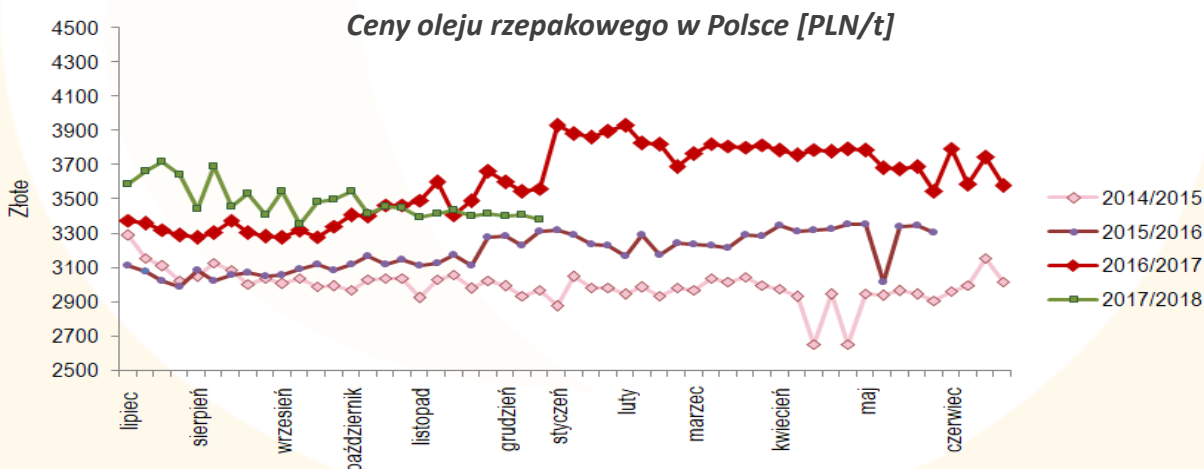
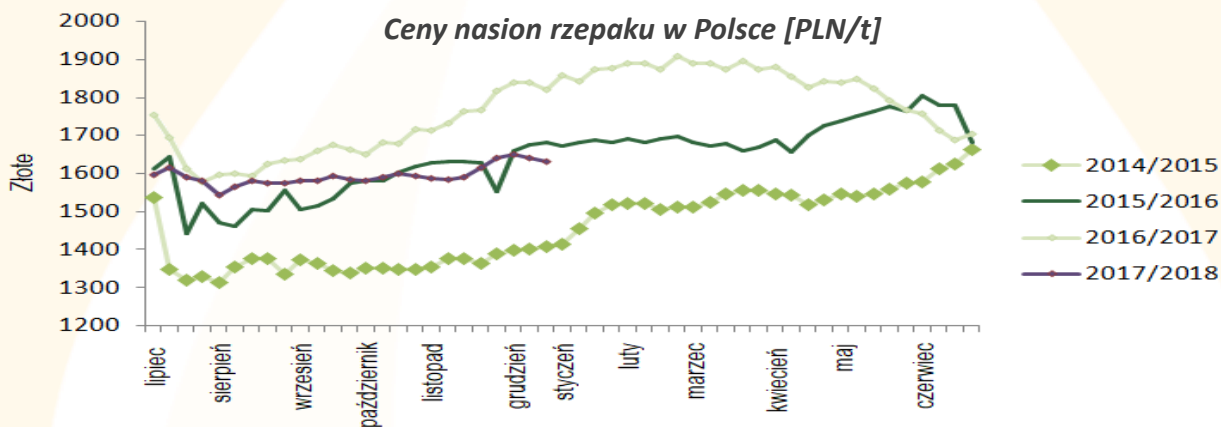

Notowania

Średnie ceny produktów rzepakowych w Polsce 11.XII– 17.XII.2017

Wg MRiRW

Produkt	Cena netto [PLN/t]	Zmiana roczna [%]
Nasiona rzepaku	1630	-11,3
Olej rafinowany	3377	-5,2
Śruta	765	-8,6
Makuch	836	-1,4

Notowania

SKUP nasion rzepaku

Wg MRIRW (tys. ton)

Okres	Ilość
Sezon 2014/2015	2260
Sezon 2015/2016	2001
Lipiec 2017-Listopad 2017	1002
Październik 2017	155

Notowania MATIF na rzepak (FOB)

z dn. 28.XII.2017

Wg Euronext

Dostawa	Cena [Euro/t]	Kurs EUR [PLN] (NBP)	Cena [PLN/t]
Luty '18	350,50	4,1909	1468,91
Maj '18	355		1487,77
Sierpień '18	352,75		1478,34
Listopad '18	356,25		1493,01

NOTOWANIA MATIF na RZEPAK

— Matif Rapeseed (Feb18)

Źródło: ZMP.de

REDAKCJA: Joanna Wróblewska

Zdjęcia: www.freepic.com; www.pexels.com

POLSKIE STOWARZYSZENIE PODUCENTÓW OLEJU

ul. Grzybowska 2 lok. 49

00-131 Warszawa